

nyt Ministerium ufravigelig maa begynde sin Regjering med at gjøre netop de Skridt, som Ministeriet skulde stræbe at undgaa ved at gaa sin Vej, saa ligger der deri et Forsvar for Ministeriets Forbliven, som det i alt Fald forekommer mig mindre hensigtsmæssigt for dette Thing selv at berede det; thi det er dog klart, at naar man maa sige, at dersom jeg fratræder Regjeringen, vil der ske netop det, som jeg ønsker at forhindre ved min Afgang, saa er der i Virkeligheden ikke nogen Opfordring til at fratræde. Min Opfordring til det høie Thing gaar ud paa at lade dette Lovforslag gaa videre for derefter at gjøre det muligt at lade en Finantslov for indeværende Aar komme ud.

Solsteim: Den hele Forsudsætning, hvorfra det ærede Medlem gik ud, beror paa en Misforstaaelse. Et nyt Ministerium vilde i Løbet af 24 Timer have alle fornødne Midler for at regjere lovlig; derved falder hele det ærede Medlems Argumentation til Jorden. For Øvrigt skal jeg bemærke, at Folkethingets Formaal er ikke særlig rettet paa dette Ministerium, men paa Grundlovens Bevarelse. Det, der er vort Formaal, er grundlovmæssige Tilstande her i Landet; de personlige Spørgsmaal ligge langt under vor Opgave. Naar det ærede Medlem bemærkede, at vor Politik var gaaet ud paa at drive Regjeringen udenfor Forsætningen, skal jeg ikke komme nærmere ind paa en Diskussion herom; det have vi talt om saa tidt, saa det nu er uden Nytte; desuden tror jeg, det er tilstrækkelig konstateret, at Regjeringens Politik i Fjor gik ud paa at tilvejebringe Ulloverensstemmelse mellem Rigsdagens to Thing, og naar det ærede Medlem har ment, at Regjeringen til det Sidste maatte vente, at der skulde komme Forlig i Stand, vil jeg dels henvise til Regjeringens Optræden baade under Forhandlingerne om den midlertidige Lov og under Finantslovsbehandlingen, men ganske særlig til Regjeringens Hjemsendelsesdekret; der er undertegnet Dagen før den sidste Dag, nemlig den 30te Marts, hvilket tydelig nok viser, at Regjeringen allerede to Dage før Finantsaarets Slutning havde opgivet Tanken om Forlig og ikke havde til Hensigt at skaffe sig en lovlig Bevilling. Fortiden nytter det overhovedet ikke at komme nærmere ind paa. En Bemærkning vil jeg dog tillade mig endnu at gjøre til det ærede Medlem for yderligere at vise, paa hvilken Misforstaaelse hele hans Foredrag hviler. Hans Foredrag var helt igjennem baaret af den Tanke: Vi maa endelig godtgjende denne Lov, thi ellers drives Regjeringen til yderligere. Ulovlig-

heder. Fra det ærede Medlems Standpunkt og fra Regjeringens Standpunkt er den Tanke fuldstændig uforstaaelig. Regjeringen betragter jo provisoriske Finantslove som gyldige og betragter desuden en Tid af 24 Timer efter den provisoriske Lovs Bortfalden som en Tid, i hvilken den kan vente, inden den faar en ny Bevilling. Det har Regjeringen selv erklæret den 8de November 1877. Der er altsaa ikke det Mindste i Veien for, at Regjeringen nu i Løbet af 24 Timer kan komme til Folkethinget med Begjæring om en midlertidig Bevilling af samme Art, som Folkethinget hidtil har vedtaget, og som den kan sikkre sig vedtaget her, hvis den virkelig vilde gjøre, hvad Grundloven forudsætter. Der er heller ikke det Mindste i Veien for, at Regjeringen fra sit Standpunkt kan skaffe sig fornøden lovlig Hjælp ved at opløse. Den behøver altsaa slet ikke at gaa udenfor Grundloven, naar den gaar ud fra det, den hidtil selv har anset for lovligt, men som jeg rigtig nok anser for fuldstændig ulovligt. Hvis den altsaa forlader det Standpunkt, som den hidtil har stillet sig paa, og gaar ud i nye ulovlige Skridt, er der ikke anden Forklaring, end at den ønsker det, og hvis den har et saadant Ønske, kan man virkelig ikke forhindre den deri. Desuden: Regjeringen kan ikke blive overrasket over, at denne Lov bliver forkastet. Den har selv valgt at regjere ved Hjælp af provisoriske Love, det vil sige Love om hvilke man veed, at deres Godtgjendelse er tvivlsom, altsaa at regjere paa det Uvisse. Den har ikke blot selv stillet sig paa det Grundlag, som den maatte forudsætte vilde føre til det Resultat, der nu foreligger, men den har desuden valgt at udsætte Forelæggelsen af denne foreløbige Lov til i Dag, altsaa saa sent som muligt. Nei! Regjeringen har vidst, hvad den gjorde, og veed nok ogsaa hvad den gjør, naar den gaar videre udenfor Loven. Dette er lige saa frit et Valg som det første. Jeg siger alt dette kun for at vise ærede Medlemmer, der staa paa Regjeringens Side, at den Fiktion, de søge at bevare for dem selv, at Regjeringens Bestræbelser skulde være saa vidt muligt at holde sig indenfor Lovlighedens Grændser, er uholdbar. Den har baade i Fjor og nu, uden nogensomhelst Nødvendighed valgt at gaa udenfor Loven, og for hvert eneste Skridt den har gjort imod Loven, har den gjort det uden nogen Nødvendighed; ikke en Gang efter sin egen Opfattelse har den været nødt dertil. For os er selvfølgelig alt dette uden væsentlig Betydning, da den provisoriske Lov som grundlovstridig efter vor Opfattelse, efter Thingets Opfattelse, var ugyldig fra dens første Ud-